

कलौ दण्डग्रहेणैव परं निर्वाणकारणं ।
 परं वेदविरुद्धञ्च विपरीताय कल्पते ॥ ४४ ॥
 पुत्रबन्धुविहीनानां पालनञ्च स्वयोषितां ।
 परस्त्रीवर्जनञ्चैव परं निर्वाणकारणं ॥ ४५ ॥
 तत्पालने लभेन्मोक्षं ब्रह्महत्याञ्च वर्जनं ।
 अनाथाभगिनीकन्याबधूनां परिपालकं ॥ ४६ ॥
 केवलं मोक्षबीजञ्च तत्त्यागे नरकं ध्रुवं ।
 शिशूनामपि पुत्राणां भ्रातृणाञ्च तथैव च ॥ ४७ ॥
 परित्यागे च नरकं पालनं मोक्षकारणं ।
 मन्त्रं कन्याप्रादानञ्च सुविप्रे मोक्षकारणं ॥ ४८ ॥
 जीवाभयप्रदानञ्च शरणागतरक्षणं ।
 अज्ञानाय ज्ञानदानं परं निर्वाणकारणं ॥ ४९ ॥
 मुक्ति^२ज्ञानञ्च कथितं संचेपेण ^३यथागमं ।
 कापिले पञ्चरात्रेषु कृष्णेनोक्तं सुविस्तरं ॥ ५० ॥
 आध्यात्मिकञ्च कथितं प्रथमं ज्ञानमीप्सितं ।
 भक्तिज्ञानं द्वितीयञ्च कृष्णस्य परमात्मनः ॥ ५१ ॥
 मुक्तिज्ञानं तृतीयं च कथितं तद्यथाक्रमं ।
 ज्ञानद्वयञ्चावशिष्टं यौगिकं मायिकं मुने ॥ ५३ ॥

इति श्रीनारदपञ्चरात्रे ज्ञानार्हतसारे शिवनारदसंवादे द्वितीयरात्रे

मुक्तिज्ञानकथने सप्तमोऽध्यायः ॥ ७ ॥

^२ दानञ्चेति R.

^३ यथाक्रमम् P.